

KULTUR- OG
LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

Levert elektronisk på regjeringen.no

Deres referanse

Vår referanse
22/04749-2

Dato
09.12.2022

Høringssvar fra Datatilsynet - Gjennomføring av endringsdirektivet til AMT-direktivet mv.

1. Innledning og oppsummering av Datatilsynets syn på forslaget

Vi viser til høringsbrev fra Kultur- og likestillingsdepartementet datert 16. september 2022 vedrørende høring om gjennomføring av endringsdirektivet til AMT-direktivet i norsk rett.

Vårt høringssvar knytter seg utelukkende til spørsmålet om hvilken myndighet som skal føre tilsyn med forslagets lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv. (bildeprogramloven) § 9 tredje ledd og 10 tredje ledd, og forskrift om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester mv. (kringkastingsforskriften) § 5a-5 tredje ledd.

Disse tre likelydende bestemmelsene fastsetter at personopplysninger om mindreårige som innhentes eller på annen måte genereres av tjenestetilbyder som ledd i tiltak for å beskytte barn mot skadelig innhold, ikke skal behandles for kommersielle formål. Dette gjelder for eksempel direkte markedsføring, profilering og adferdsbasert reklame. I høringen er det foreslått at Medietilsynet skal føre tilsyn med disse tre bestemmelsene, og det forutsettes at Datatilsynet eventuelt konsulteres ved behov.

Det er vår klare oppfatning at Datatilsynet bør ha tilsynsmyndighet med forslagets bildeprogramlov § 9 tredje ledd og § 10 tredje ledd, og kringkastingsforskrift § 5a-5 tredje ledd. Vi vil i det følgende begrunne vårt syn.

2. Vår begrunnelse for at Datatilsynet bør få tilsynskompetanse med forslagets bildeprogramlov § 9 tredje ledd og § 10 tredje ledd, og kringkastingsforskrift § 5a-5 tredje ledd

Datatilsynet er et uavhengig forvaltningsorgan som fører tilsyn med personopplysningsloven og personvernforordningen, se personopplysningsloven § 20 og personvernforordningen artikkel 51 flg. Vi har videre tilsynsmyndighet med behandling av personopplysninger i

medhold av særlovgivning, blant annet helseregisterloven, politiregisterloven, kredittopplysningsloven, forskrifter til arbeidsmiljøloven¹ mv.

Bestemmelsene i forslagets bildeprogramlov § 9 tredje ledd og § 10 tredje ledd og kringkastingsforskrift § 5a-5 tredje ledd (heretter omtalt som «de aktuelle bestemmelsene») gjelder utelukkende spørsmål om behandling av personopplysninger, hvor Datatilsynet er fagmyndigheten i Norge. De tre likelydende bestemmelsene inneholder flere definisjoner som er hentet direkte fra personvernforordningen, blant annet «personopplysninger», «behandling» og «profilering»². Datatilsynet har som tilsynsmyndighet for personvernforordningen en forpliktelse i personvernforordningen artikkel 51 nr. 2 til å «bidra til en ensartet anvendelse av [personvernforordningen] i hele [EØS]». Denne forpliktelsen inkluderer tolkningen av «personopplysninger», «behandling» og «profilering», som etter omstendighetene kan by på utfordrende grensedragninger. Dette tilsier at Datatilsynet bør få direkte myndighet til å føre tilsyn med de aktuelle bestemmelsene.

Datatilsynet er enig med departementet i at personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav b og artikkel 6 nr. 4 i de fleste tilfeller vil stenge for slik viderebehandling som de tre aktuelle bestemmelsene forbyr. For det tilfellet at slik viderebehandling av mindreåriges personopplysninger for kommersielle formål finner sted, vil likevel et absolutt forbud være enklere og mindre ressurskrevende å føre tilsyn med enn artikkel 5 nr. 1 bokstav b og artikkel 6 nr. 4. Tilsynsmyndighet med denne typen særregulering av behandling av personopplysninger, bidrar dermed til å gjøre det lettere for Datatilsynet å løse vårt samfunnsoppdrag.

Vi informerer også om at Datatilsynet i forbindelse med gjennomføringen av Digital Services Act³ (DSA) i norsk rett har bedt om tilsynsmyndighet med artikkel 28, som blant annet fastsetter at digitale plattformer ikke skal vise annonser basert på profilering av mottakeren dersom den digitale plattformen med rimelig sikkerhet er klar over at mottakeren er et barn. For sammenhengen mellom regelverkene bør tilsynsmyndigheten for slike særreguleringer om behandling av mindreåriges personopplysninger for kommersielle formål, samles hos Datatilsynet.

For saker hvor det foreligger brudd på de aktuelle bestemmelsene, er det vår erfaring at det i praksis også vil kunne foreligge brudd på bestemmelser i personvernforordningen utover reglene om formålsbegrensning – for eksempel informasjonskravene i artikkel 12 til 14 eller de registrertes rettigheter i artikkel 15 til 22. For slike saker er det viktig for et effektivt tilsyn at en og samme tilsynsmyndighet har myndighet og effektive virkemidler til å følge opp alle aspektene av behandlingen av personopplysninger.

¹ Forskrift om kameraovervåking i virksomhet (FOR-2018-07-02-1107) og forskrift om arbeidsgivers innsyn i e-postkasse og annet elektronisk lagret materiale.

² Personvernforordningen artikkel 4 nr. 1, 2 og 4.

³ REGULATION (EU) 2022/2065 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act)

Vi viser videre til at den svenske datatilsynsmyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten (tidligere Datainspektionen), har tilsynskompetanse med tilsvarende bestemmelser som gjennomfører endringsdirektivet til AMT-direktivet i svensk rett.⁴ Det er klart at Datatilsynet oppfyller kravene i endringsdirektivet artikkel 30 om at medlemsstatenes tilsynsmyndigheter skal være uavhengige fra både offentlige og private organer. Hva gjelder hvilke endringer som må gjøres i forslaget for at Datatilsynet skal få tilsynsmyndighet, anbefaler vi departementet å se til hvordan endringsdirektivet er gjennomført i Sverige.

Endelig vil trolig de fleste foreldre forvente at det er Datatilsynet som er rette myndighet å henvende seg til med spørsmål om behandling av personopplysninger. Dersom noen andre enn Datatilsynet skulle ha ansvaret for å føre tilsyn med de aktuelle bestemmelsene, vil dette sannsynligvis fremstå som forvirrende og vilkårlig. I så fall vil det i praksis kunne bli unødvendig tungvint for foreldre å få den hjelpen de har behov for.

Oppsummert mener vi at en ordning hvor Medietilsynet skal føre tilsyn med de aktuelle bestemmelsene, og konsultere Datatilsynet ved behov, er lite effektivt og unødvendig byråkratisk. Vi ber departementet om at Datatilsynet får tilsynsmyndighet med de aktuelle bestemmelsene.

Med vennlig hilsen

Line Coll
direktør

Anders Sæve Obrestad
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer

⁴ Radio- och tv-lag (2010:696), kapittel 16, § 4a. Se også SOU 2019:39 punkt 8.2.3 flg.